

VODA 2026

O VODI RIŠEMO, SLIKAMO, PIŠEMO, POJEMO IN IGRAMO

O VODI RIŠEMO, SLIKAMO, PIŠEMO, POJEMO IN IGRAMO

Datum festivala: 20. marec 2026

Kraj: Rogaška Slatina

Organizator: Društvo vodna agencija

NAMEN FESTIVALA

Pomanjkanje čiste pitne vode je problem, s katerim se sooča vedno več ljudi na Zemlji. Količina razpoložljive pitne vode se ob hitri rasti prebivalstva hitro zmanjšuje, hkrati pa narašča njena onesnaženost. Festival VODA 2026 je namenjen spodbujanju ozaveščanja o skrbi rabi vode in ustvarjalnosti na temo vode. Cilj je prek umetniških izrazov (glasba, literatura, likovna umetnost, video ustvarjanje) opozoriti na pomen vode kot ključnega naravnega vira.

RAZPISNE KATEGORIJE

Udeleženci lahko izdelke prijavijo v eno ali več kategorij:

Glasba: izvedba glasbene skladbe na temo vode (npr. Voda je svoboda) ali lastna glasbena stvaritev.

Literatura: pesmi, eseji ali kratke zgodbe na temo vode.

Likovno ustvarjanje: risbe, slike ali druga likovna dela na temo vode.

Video vsebine na temo vode.

PREDSTAVITEV NAGRAJENIH DEL

po izboru članov strokovnih ocenjevalnih skupin:

likovni prispevki: Erna Ferjanič, Nataša Koražija, Maja Kovač

literarni prispevki: dr. Jože Lipnik, dr. Tatjana Kikec, Franc Branko Janžekglasbeni

prispevki: Josip Tkalec, Lado Leskovar, Leonida Došler

video prispevki : Božidar Plavčak, Blaž Lah, Patrick Pirš

I. mesto: Adna Ekinović, Srednja škola Cazin

II. mesto: Mariia Chupakina
Tallinna Haabersti Gymnasium
Estonija

III. mesto: Domen Rudl, VDC Slovenj Gradec.

LITERATURA I. mesto:

KRIK UMORNE VODE

Nekada bistre, ko suze čiste,
Sad svaka reka od ulja blista.
Srbijom teku mutni i sivi,
potoci u kojima niko ne živi.

Fabrički otrov u Dunav se sliva,
Priroda polako postaje siva,
Niko za zdravlje reke ne pita.

Probudite svest dok ne bude kasno,
jer nebo nam kaže veoma jasno!
Bez kapi vode što život nam nudi,
Ostaće pustoš-čujte me ljudi!

Nek potoci opet slobodno poteku.
Čuvajmo svaku planinsku reku,
jer kapljica čista vrednija je od Zlata,

Da sutra deca ne kucaju nav rata.
Plastična ostrva morima plove,

LITERATURA II. mesto:

Deklica in morje

Nekoč je bila deklica, ki si je zelo želela odpotovati na morje, saj ga še ni nikoli videla. Končno se ji je želja uresničila. Zelo je bila vesela, kmalu pa tudi zelo žalostna.

Z družino se je odpravila na morje. Komaj je čakala, da vidi njegovo čistino in ribice v njem. Peljali so se s trajektom, in še preden so plačali, jim je gospod, ki je bil tam zaposlen, pokazal, kje bo njihov prostor. Ko je deklica zagledala morje, se je skoraj razjokala. Povsod je bilo veliko ladij, smeti, videla je hobotnico, ujeto v plastiko, voda je bila črna od nafte in nikjer ni bilo niti ene ribice, če pa je že bila kakšna, je bila mrtva. V pristanišču je bilo še več nafte, ljudje pa so smeti metali kar v morje. Želela je plavati, a ni mogla, saj je bila voda zelo onesnažena. Preden so odšli zvečer na večerjo, si je hotela naliti vodo v kozarec, a je bila tudi voda iz pipe onesnažena. Vodo so morali kupovati. Večino časa so prebili v hotelski sobi, saj niso imeli česa početi.

Na poti domov se je želela okopati v jezeru, saj je mislila, da bo jezero čisto, a je bilo prav tako onesnaženo, polno smeti in ostankov hrane. Deklica se je razjokala. K jezeru je prišel medvedek in pil iz njega. Nekdo je v vanj zлил strupeno tekočino in medvedek je poginil. Deklica je bila zelo potrta.

Ko so prispeli domov, se je razbesnela huda nevihta. Odtoki so se zamašili od smeti. Poplavilo jim je hišo. Želeli so prečkati most, a se je zrušil. Gasilci so lahko prišli do njih samo po kolesarski stezi. Bilo je strašno!

Deklica je odrasla in postala okoljevarstvenica.

NE MEČI ODPADKOV V VODO, SAJ BO SICER ZMANJKALO PITNE VODE!

Maruša Knežar, 6. b

JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina

Mentorica: Barbara Jarh Ciglar, prof.

LITERATURA III. mesto:

Pika, ki je iskala dom

Nekoč je visoko na nebu živila majhna kapljica vode. Imenovala se je Pika. Najraje je opazovala Zemljo pod seboj, zelene travnike, modre reke in nasmejane otroke.

Nekega dne je padla z oblaka naravnost na suho travo. Trava je bila žejna in je kapljici tiho zašepetala: »Hvala, ker si prišla.« Kapljica Pika je bila ponosna, saj je pomagala, da je trava spet ozelenela. Pot jo je vodila naprej v potoček, kjer se je igrala z ribicami, potem v reko, ki je tekla daleč, daleč. Na poti je videla ljudi, ki so vodo skrbno uporabljali, in druge, ki so jo žal pozabili zapreti. Takrat je Pika postala malo žalostna. »Če me bo zmanjkalo, kdo bo zalil rože, živali in odžejal otroke?« se je vprašala. Ko je sonce spet posijalo, se je Pika dvignila nazaj v oblak. Preden je odšla, je tiho obljubila: »Vedno se bom vračala, če me boste znali varovati.«

Od takrat naprej, vsakič ko zapremo pipo, slišimo tiho kapljico, ki se zahvali, ker voda živi, ko zanjo lepo skrbimo.

Konec

VRTEC SONČEK PRI OŠ ŽUŽEMBERK
Skupina Metulji
z vzgojiteljicami Jožico, Natalijo in Niko.

GLASBA

I. mesto:
Vrtec Ciciban Sevnica
Avtorica melodije: Melita Železnik.
Avtor besedila: Marko Traven.

GLASBA

II. mesto:

Sava Youth Parliament

Toni Fabulić,
Roko Šarić,
Luka Novosel,
Luka Bakarić,
Roko Kemfelja,
Jakov (Siniša) Vidović
Glasbena dela

GLASBA

III. mesto:

Danica Pavičević
iz Srbije,
ki je s pesmijo Voda
osvojila tretje mesto
v kategoriji
glasbenega ustvarjanja.

VIDEO

I. mesto:

ÖZEL GAZİANTEP OSB MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ_Muhammed Ali PEKERGİN

<https://www.youtube.com/watch?v=D5b2ZPH1MDU&feature=youtu.be>

[youtube.com/shorts/xO5ggzUIQzM?feature=share](https://www.youtube.com/shorts/xO5ggzUIQzM?feature=share)

II. mesto: **Mia Redžić** iz Prve Gimnazije Maribor pod mentorstvom Mateje Senčar. Ustvarila je prekrasen posnetek z sloganom "Voda je življenje: ko jo izgubimo, izgubimo vse". V posnetku nam prikaže vse kar nam voda omogoča, in kaj so posledice primanjkljaja vode.

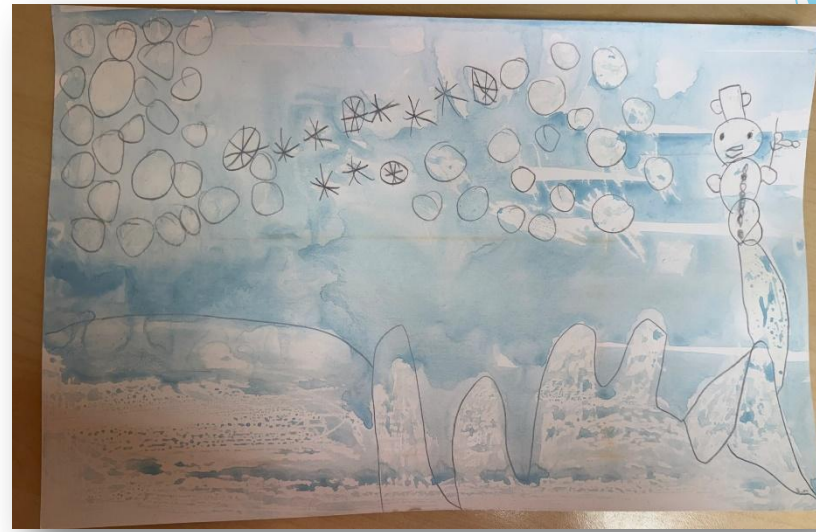
VIDEO

<https://www.youtube.com/watch?v=fBMrF1VU1o8>

III. mesto: Dušan Bojović, OŠ "Miroslav Antić", Beograd. Vesti o vodama Srbije i zaštiti njihovoj

Vrtec Rogaška Slatina_Ula Jutriša

Vrtec Rogaška Slatina_Maj Fišer

Vrtec Rogaška Slatina_Val Smeh_

Vrtec Ptuj_Zala Polančec

Vrtec Ptuj_Ana Kramberger

Vrtec Ptuj_Iza Cebek

1 SLIKA : LIKOVNO USTVARJANJE NA »SNEŽNO PLATNO«

2 SLIKA : LIKOVNO USTVARJANJE NA VELIK BEL LIST

VRTEC : Vrtec pri OŠ Kungota

MENTORICI : Alenka Krobat, Urška Hauptman

AVTORJI DELA : Otroci iz skupine ASTRONAVTI (4-6 let)

KATEGORIJA : Likovno ustvarjanje

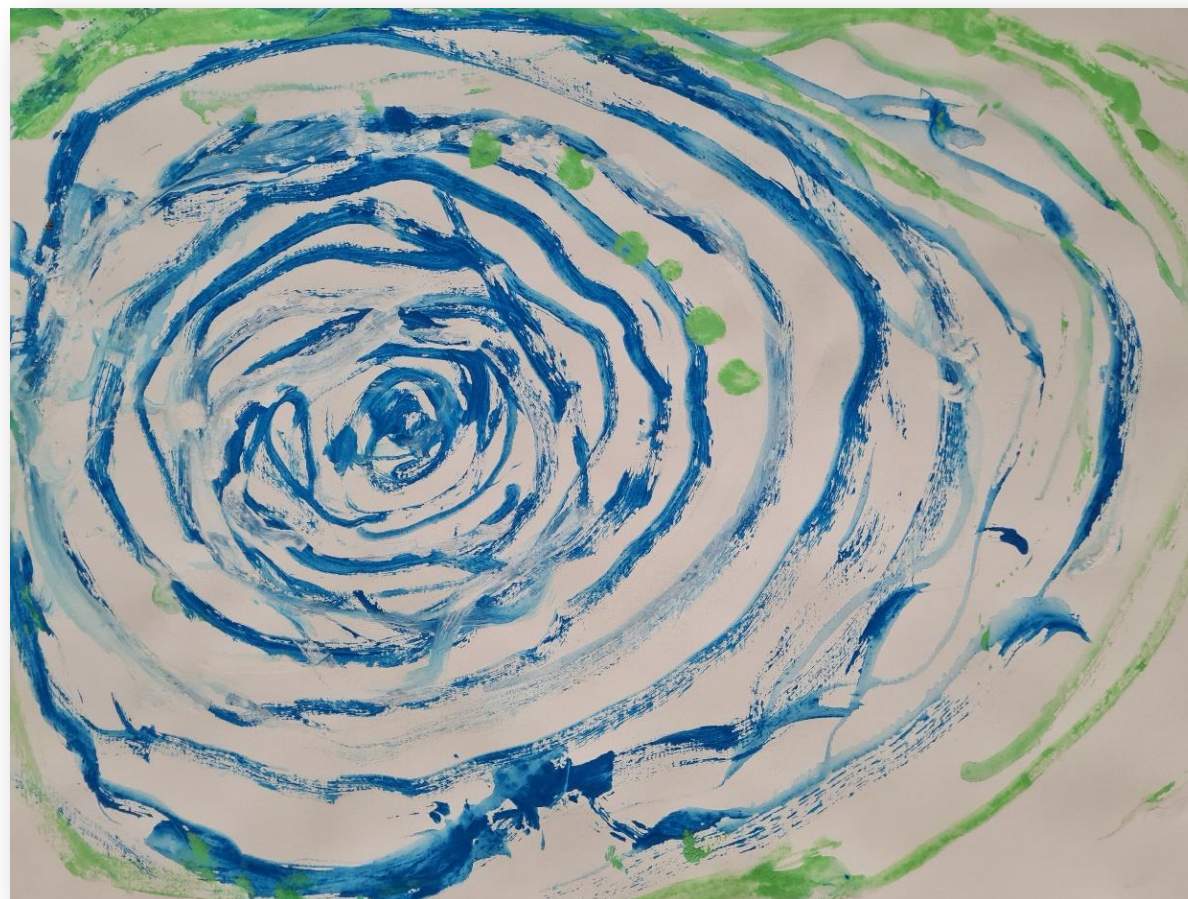
UVOD:

Z otroki iz skupine ASTRONAVTI smo se pogovarjali o vodi. Kje vse je voda, kakšna je voda, kakšno vodo si želimo in kako lahko vodi » pomagamo« ?

Otroci so ustvarjali s snegom ter modro in zeleno tempera barvo.

Najprej smo odšli ven na sneg, na pobudo otrok smo z njim napolnili 2 steklena kozarca, ki smo ju odnesli v igralnico. Počakali smo, da se sneg stali in dodali modro in zeleno tempera barvo. Ponovno smo se odpravili ven na bližnji travnik, si označili naše »snežno platno« in otroci so začeli slikati reko ter življenje v njej.

V igralnici so nato z enakima barvama na velik bel list naslikali vodo v reki, kot si jo želimo - lepo, čisto in polno življenja.

Vrtec Otona Župančiča Ljubljana_Uraz Turkmenoglu

Vrtec Koper_Nia Knafelc

Vrtec Koper_Arslan Kamenčič

Vrtec Koper_Laura Kavalič

Vrtec Ciciban Sevnica_Lenart Gošte

Vrtec Anice černejeve Celje_Kaja Koštomaj

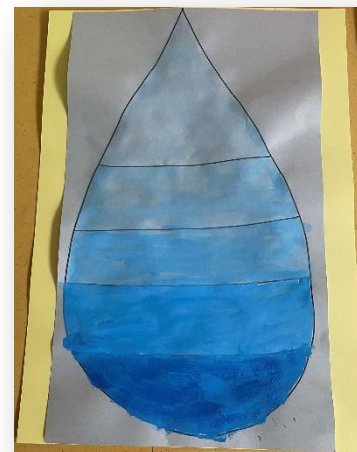
Vrtec Anice Černejeve Celje_Avgust Lipičnik

Vrtec Anice Černejeve Celje_Ella Vasle

Vrtec Anice Černejeve Celje_Ota Vodišek

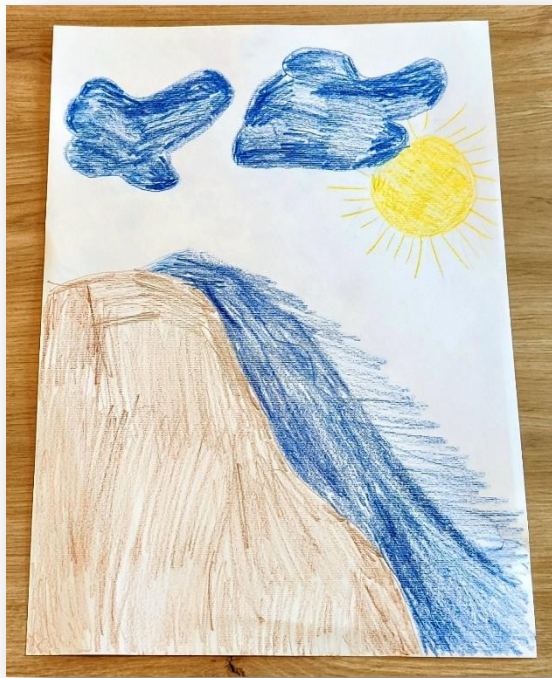
Vrtec Anice Černejeve Celje
Metka Žerjav
Zala Jeromelj
Inaj Lapret
Alina Burzič
Ina Suhodolčan

Vrtec Anice Černejeve Celje_Mila Jančič

VDC Slovenj Gradec, CDV Črna na Koroškem_Vlado Aldrijan

VDC Slovenj Gradec,
CDV Črna na Koroškem
Viki Kren

VDC Slovenj Gradec, CDV Črna na Koroškem_Uroš Kotnik

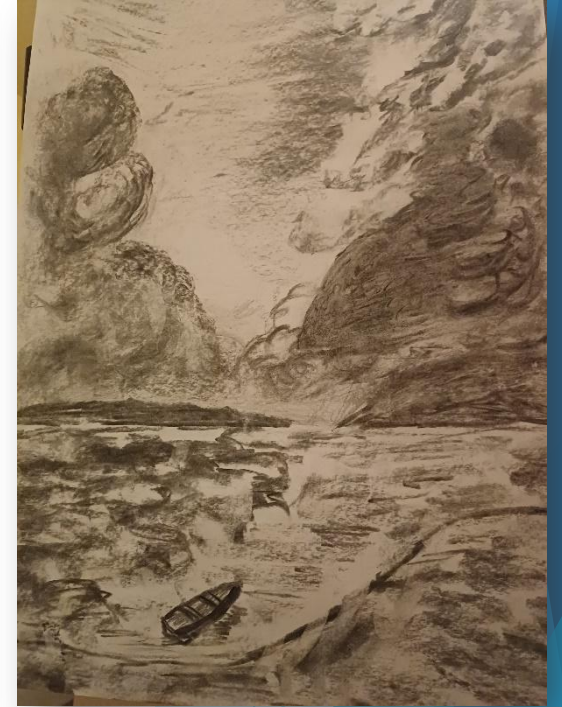
Tallinna Haabersti Gymnasium
Taisija Tkatšuk, 9B

Tallinna Haabersti Gymnasium
Mariia Chupakina, 9B

Tallinna Haabersti Gymnasium
Anastasia Nemirovskaja, 9K

Tallinna Haabersti Gymnasium
Bohdan Yefremov, 9B

Tallinna Haabersti Gümnaasium

Alfred Freddy Krupa

Crtajte i slikajte sa mnom!

- bojanka za sve uzraste -

Draw and paint with me!

- a colouring book for all ages -

10
AQUATIKA
IZ OBLASTI VODARSTVA I RIBARSTVA

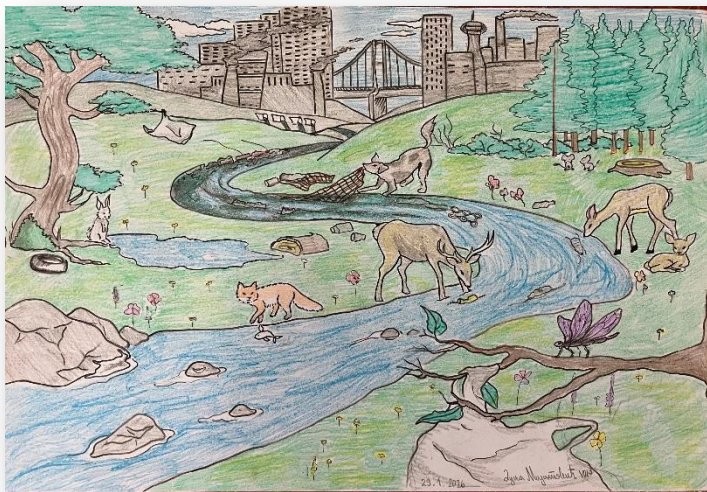

**PRVA GIMNAZIJA
MARIBOR**

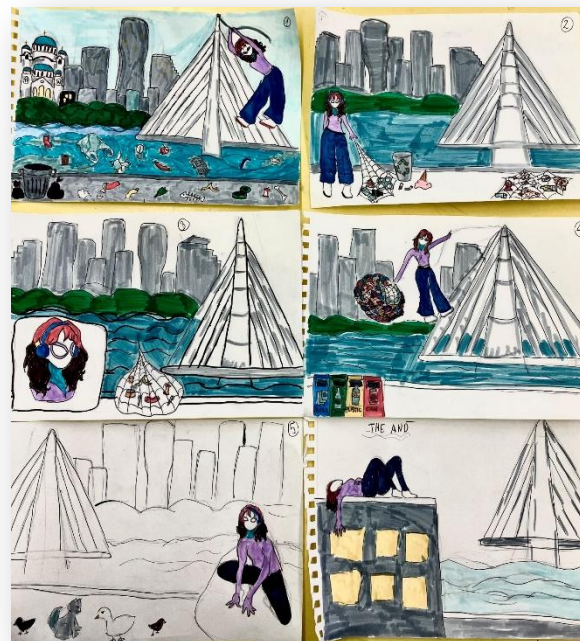
Per aspera ad astra

Trg generala Maistra 1, 2000 Maribor

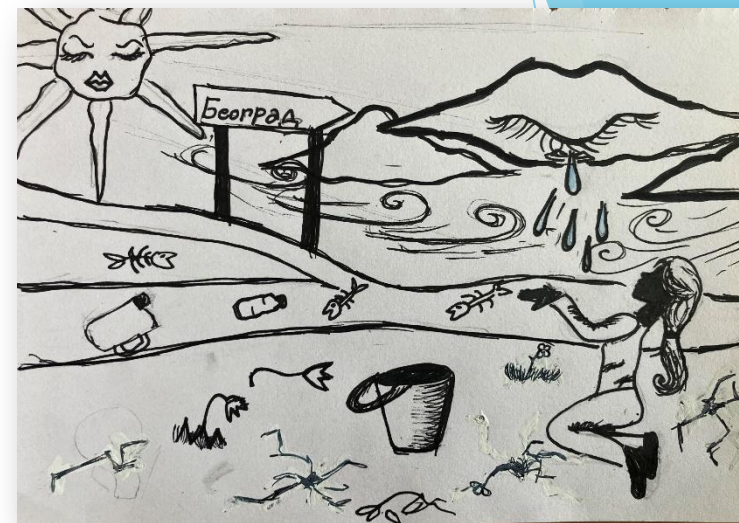
Prva gimnazija Maribor, Zala Červek

OŠ,, Đorđe Krstić, Beograd
Dunja Mijatović_Likovna dela

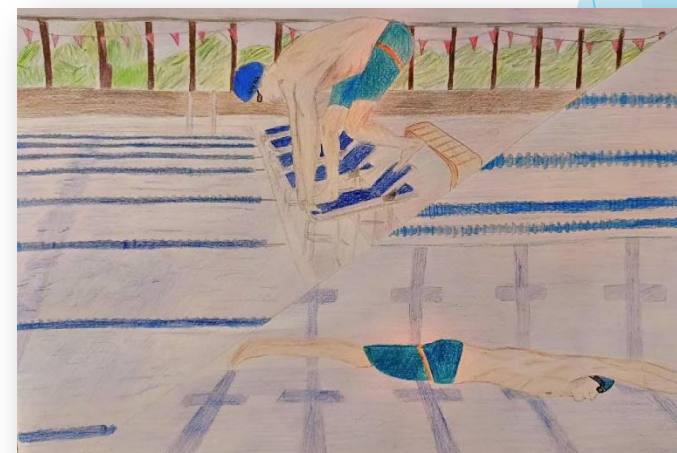
OŠ,, Đorđe Krstić_ Beograd
Kristina Stančić_Likovna dela

OŠ,, Đorđe Krstić, Beograd
Bojana Milošević_Likovna dela

OŠ Djordje Krstic
Andela Petrtovic

OŠ Đorđe Krstić,
Vuk Lukić_Artworks

OŠ Miroslav Anti, Beograd, Filip Kočoski_Likovna dela

Osnovna šola Partizanska bolnišnica, Jesen Tinje

Veliko Tinje 29, 2316 Zgornja Ložnica

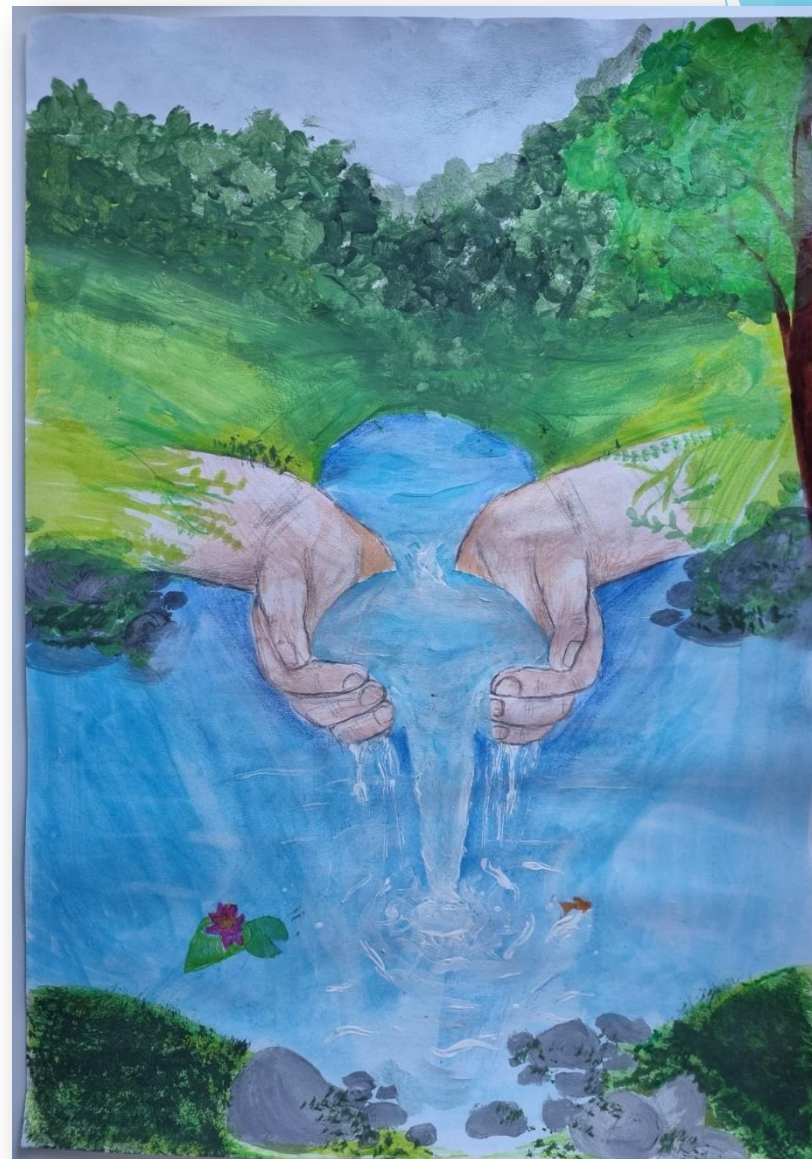
kulturna šola

OŠ Partizanska bolnišnica Jesen Tinje_Sabina Rozman, Larisa Vidmar, Tian Vešnik, Neža Juhart, Anja Vrbeč, Rok Leskovar, Domen Leskovar, Erik Rataj_Likovna dela.

OŠ Ludvika Pliberška Maribor _Dora Majer,
Živa Mužerlin_Likovna dela

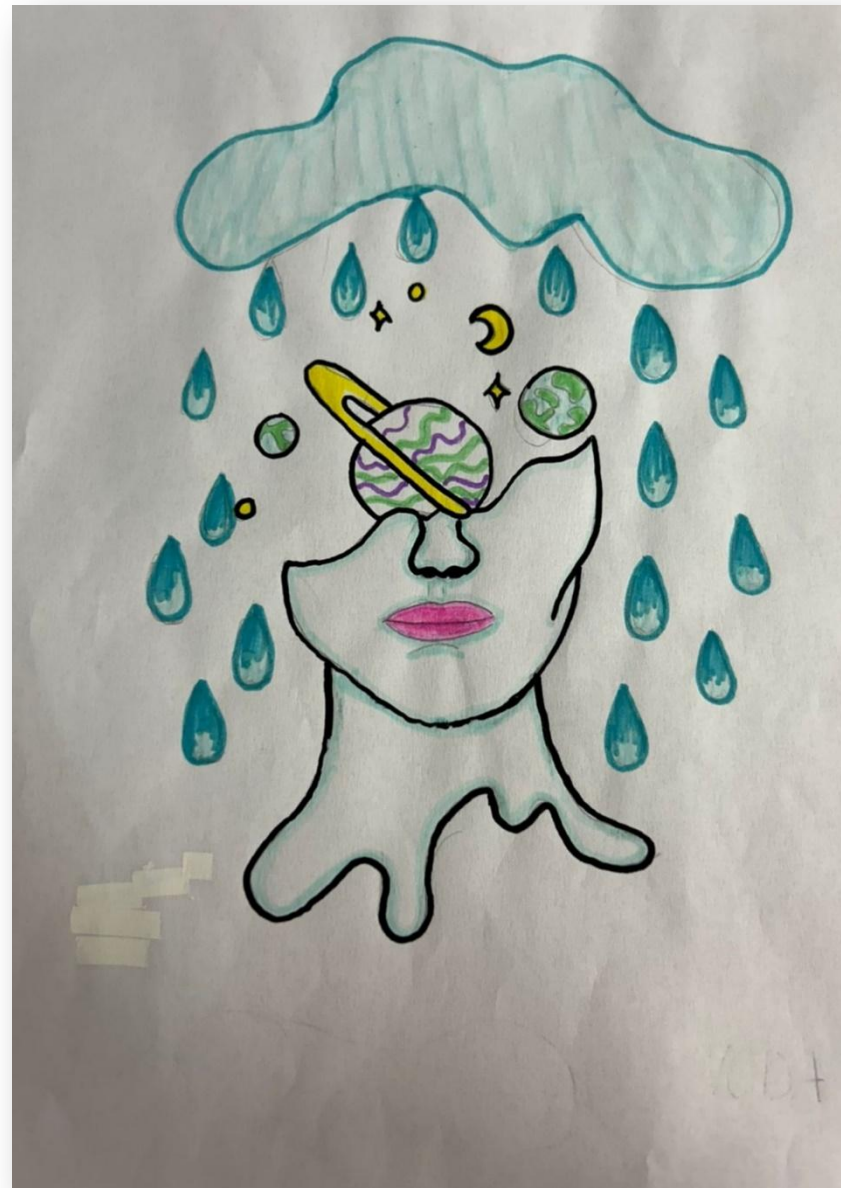

OŠ Ludvika Pliberška Maribor
Lili Osvald_Likovna dela

OŠ Knez Sima Marković_Lara Milosavljević_Likovna dela

OŠ Prežihovega Voranca Ravne
Tinkara Štern_Likovna dela

Osnovna šola Gradec
Iza Mujić

Osnovna šola Gradec,
Aljaž Planinšek, 3. r

Osnovna šola Gradec
Lars Pantić

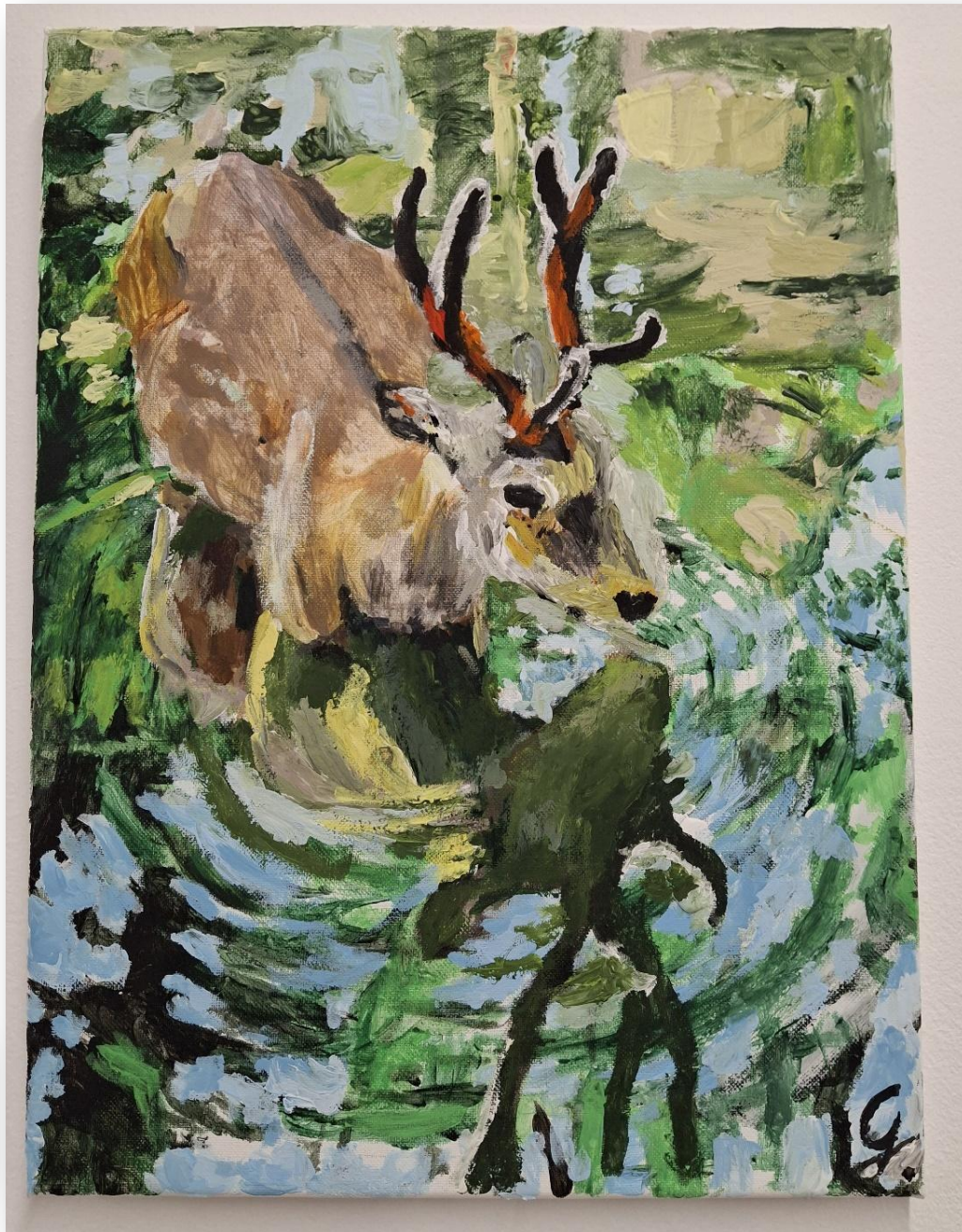

Osnovna šola Gradec
Klara Doblekar

Osnovna šola Gradec
Lian Hodžić, 3.r

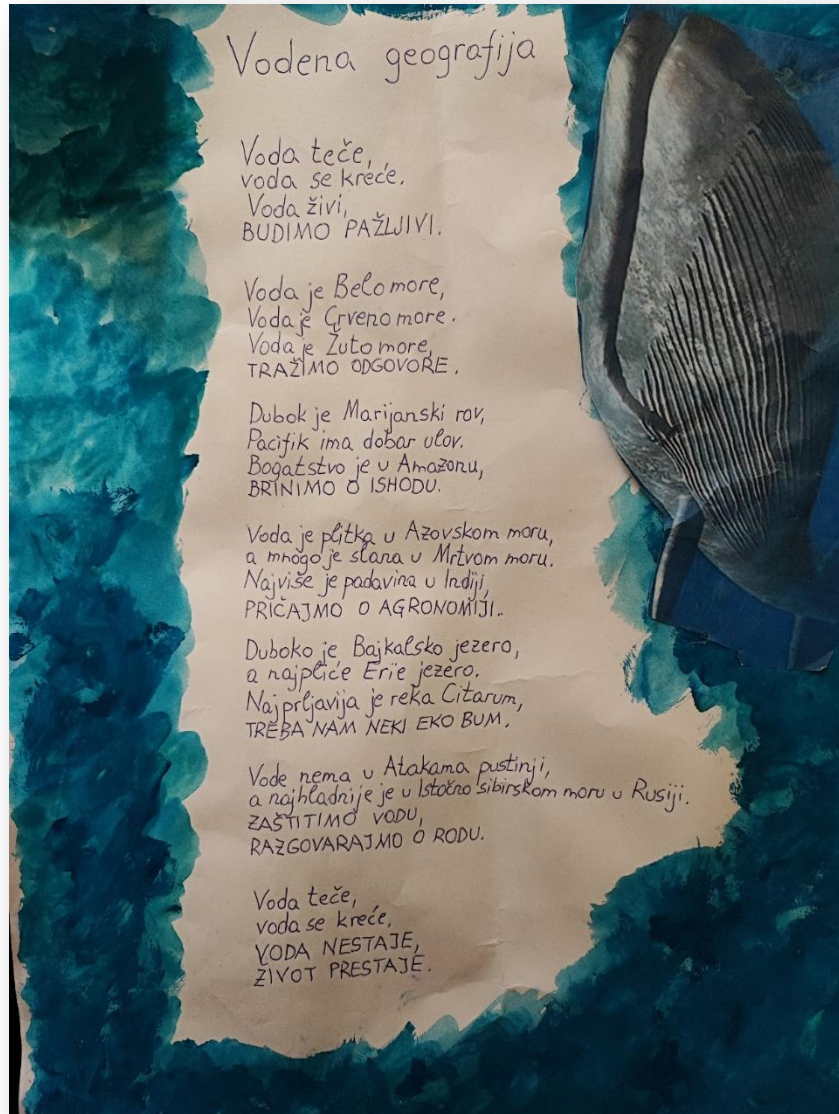
Osnovna škola Pušća

Osnovna škola Pušća,
Hrvatska,
Gabrijela Konjevod

Ivo Brodej_Likovna dela

MINISTARSTVO PROSVETE_
David Ilić_Likovna dela

MINISTARSTVO PROSVETE
MAKSIM RADOMIROVIĆ_Likovna dela

JU _ I srednja skola_ Cazin
Adna Ekinović_Likovna dela

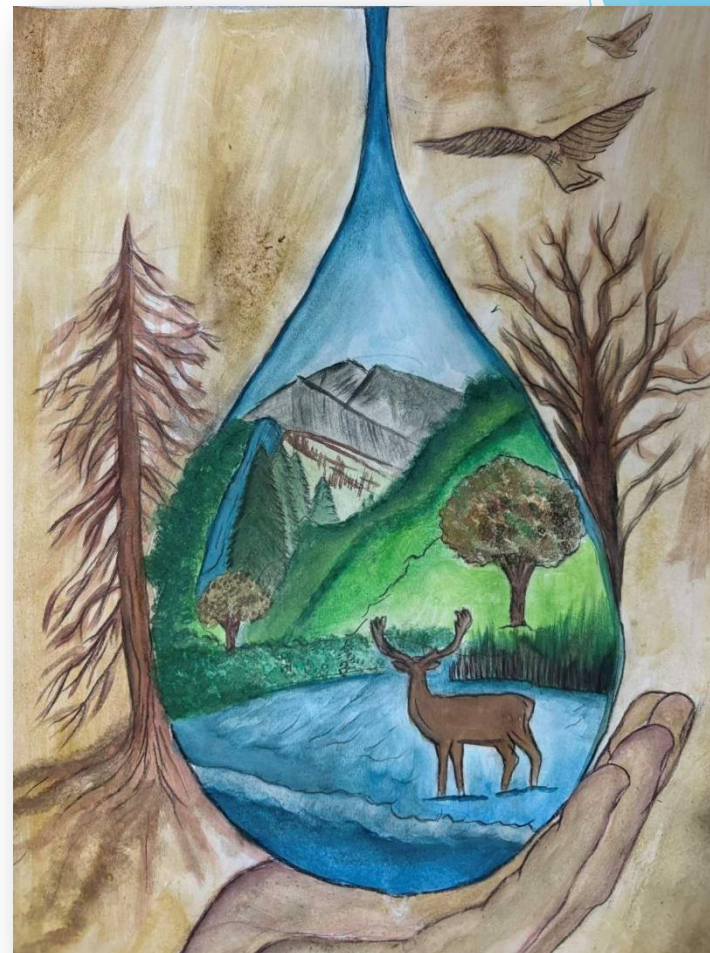

JU _I srednja škola_ Cazin_
Ema Macanović_Likovna dela.

Gimnazija Patrijarh Pavle_
Ksenija Veselinović, Likovna dela

Gimnazija Patrijarh Pavle _
Anđelija Pokimica_Likovna dela

Voda pri nas doma

Dop. pouk slovenščine v DS Kredarica Novi Sad, Emona Ruma,
Triglar Subotica, Kula Vršac z Gudurico, Srbija

Center Janeza Levca
Julija Sova

Center Janeza Levca
Jože Režonja

Center Janeza Levca
Kia Hunjet

Center Janeza Levca
Hasan Ferhatović

Center Janeza Levca
Sara Bogomolec

Center Janeza Levca
Taj Salihović

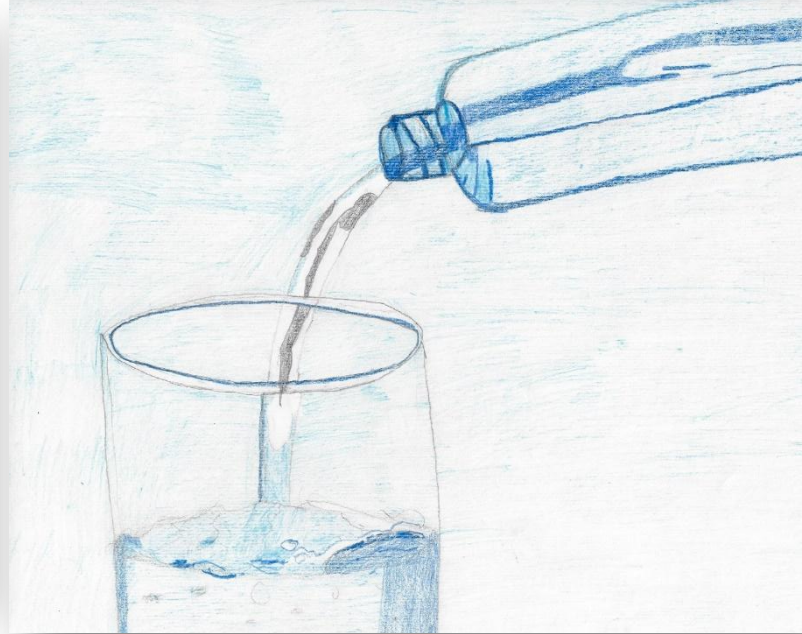
Center Janeza Levca
Rok Kočovski

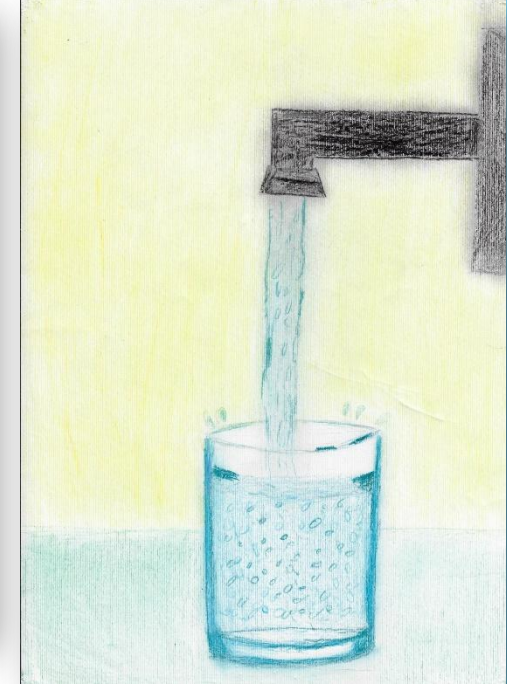
Center Janeza Levca
Marjana Švab

Center Janeza Levca
Aljaž Podlogar

Center Janeza Levca
Arnela Šabić

Center Janeza Levca
Edi Osmanaj

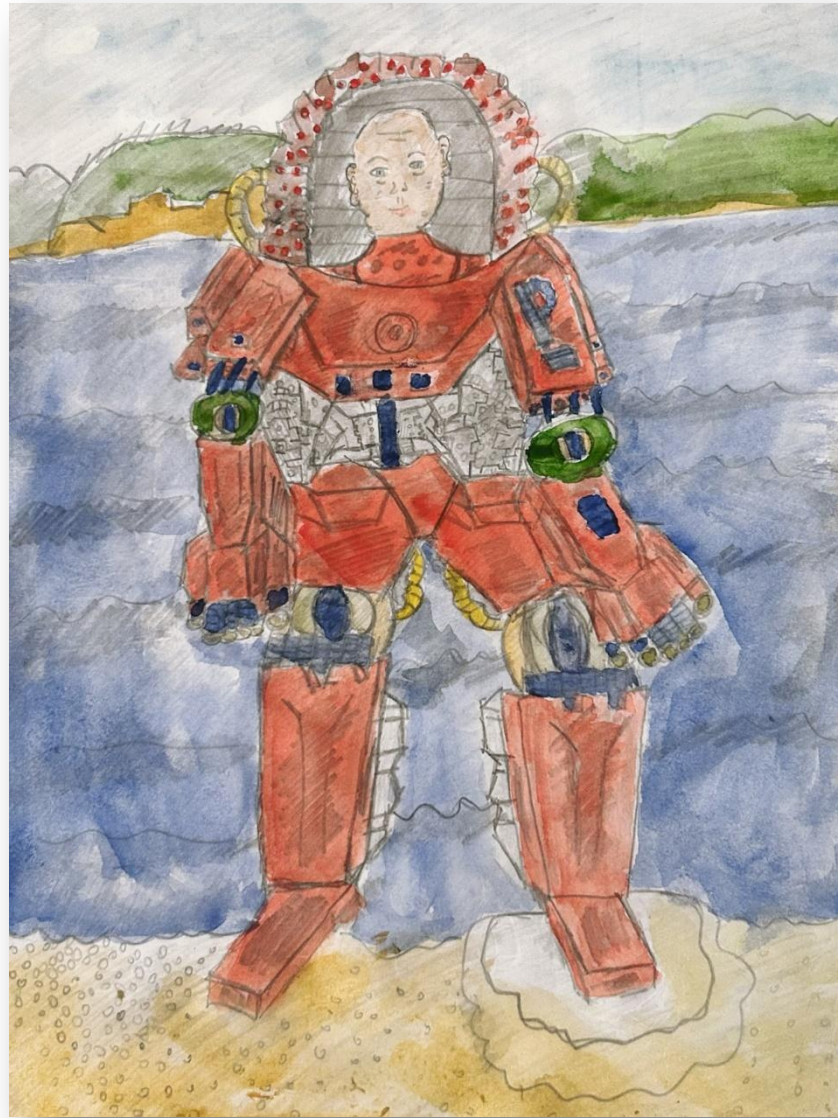

Center Janeza Levca
Ronela Thaqi

Center Janeza Levca,
Krenar Thaci

Luka Virant, Likovna dela

Вода

Кад би само могли знати,
Колико ми душа пати.
Воду бистру са извора
не могу вам ја послати.

Послао бих авионе, лађе и камионе
пуне воде свеже, хладне.
Послао бих овог трена,
да сам моћан као стена.

Љутим се на људске руке
Што загађују реке наше.
Као да су непотребне,
као да су непресушне.

Кад би само могли знати
Колико ми душа пати
што не могу да вам
осмех, преко дивне чисте воде,
на лице, и то свима, вратим.

Никола Митевски, уч. 6/5

ОШ „Ђорђе Крстић“

Đorđe Krstić_Nikola Mitevski_

Beskrajni krug

U kapi rose što zoru pije,
Čitavo nebo tiho se krije.
Bezbojna, čista, k'o suza meka,
Kroz prste klizi, k'o život daleka.

Sa vrha planine, gde sneg se plavi,
Kao srebrna nit se javi.
Žubori s kamenom, pesmu mu priča,
Svakim je skokom sve jača i viša.

Ona je ogledalo šumama starim,
Gasi žed suncu i poljima žarkim.
Nekada mirna, ko staklo što spava,
A nekad nemirna, ko oluja prava.

U dubokom moru gde plavetnilo vlada,
Ona je kolvka, snaga i nada.
Putuje večno, bez kraja i sna,
Od visokog oblaka do morskog dna.

Bez nje bi zemlja ostala naga,
U njoj je skrivena istinska snaga.
Daruj joj pažnju, čuvaj joj sjaj,
Jer voda je početak, a nikada kraj.

OŠ Đorđe Krstić, Mateja Banjac

Вода

Вода је једна од најважнијих ствари на свету. Без воде не би се могло живети, а често имам осећај да људи тога нису свесни.

Када размишљам о будућности, највише ме брине шта ће се десити једног дана са водом. Плашим се да ће је бити све мање, јер је сваки дан загађујемо и просипамо као да никада неће нестати. Гледам како се реке пуне смећем, како се чиста вода за пиће користи за прање улица, океани се користе као депоније метала и пластике. Да ли се ико пита шта ће се десити са водом. Бринем се да ће у будућности људи ратовати и борити се за воду, и да неће сви имати прилику да је користе као ми данас. Замишљам да ће деца једног дана можда учити о чистој води само из књига. Док ће гледати Дунав и Саву како како ваљају тоне папира, пластичних флаша и металних конзерви. Данас већ постоје места на свету где људи немају пијаћу воду. У Африци дан се мери гутљајима воде. Нема је довољно ни за људе, а камоли за животиње и биљке. Ми се односимо према води неодговорно и бахато, док нека деца немају воду ни да пију.

Зато сматрам да свако од нас треба да чува воду. Ја се трудим да је не просипам и не загађујем. Верујем да свако може да да свој допринос у очувању овог важног ресурса. Људи морају да уче и едукују се колико нам је вода важна и то кроз школовање или преко медија. Чак је и овај фестивал добар пример како остветити становнике Земље.

Надам се да ће људи схватити колико је вода важна пре него што буде касно, јер будућност без чисте воде је нешто чега се искрено плашим.

6/5
Крстић“
Маша Радојевић VI5

Маша Радојевић, уч.
ОШ „Ђорђе
Београд

Вода

Течност честита која кроз реке јури и жубори,
али и она која застане да се у језеру одмори.

Без ње се не може живети,
ни човек, ни биљка, ни ластва што на небу лети,
ниједно живо биће на овој планети.

Ипак, људи мисле да је има доста,
да неће понестати и да је она проста.
Они се ту грдно варају,
јер већу и страшнију несташицу стварају.

Реке, језера, мора и океане треба чувати,
а не којекаквим отпацима тровати.

Вода је симбол живота и чистоће,
честитости, истине, па чак и доброте.
Људима помаже да кроче даље,
јер вода је снага, вода је здравље.

Јана Бојовић, уч . VII/5

ОШ „Ђорђе Крстић“

Београд

Pika, ki je iskala dom

Nekoč je visoko na nebu živela majhna kapljica vode. Imenovala se je Pika. Najraje je opazovala Zemljo pod seboj, zelene travnike, modre reke in nasmejane otroke.

Nekega dne je padla z oblaka naravnost na suho travo. Trava je bila žejna in je kapljici tiho zašepetala: »Hvala, ker si prišla.« Kapljica Pika je bila ponosna, saj je pomagala, da je trava spet ozelenela. Pot jo je vodila naprej v potoček, kjer se je igrala z ribicami, potem v reko, ki je tekla daleč, daleč. Na poti je videla ljudi, ki so vodo skrbno uporabljali, in druge, ki so jo žal pozabili zapreti. Takrat je Pika postala malo žalostna. »Če me bo zmanjkalo, kdo bo zalil rože, živali in odžejal otroke?« se je vprašala. Ko je sonce spet posijalo, se je Pika dvignila nazaj v oblak. Preden je odšla, je tiho obljubila: »Vedno se bom vračala, če me boste znali varovati.«

Od takrat naprej, vsakič ko zapremo pipo, slišimo tiho kapljico, ki se zahvali, ker voda živi, ko zanjo lepo skrbimo.

Konec

Vzgojiteljice Jožica Štrasberger, Rebeka Fifolt, Alja Vogrinčič in otroci skupine Metulji (stari 5-6 let) v našem vrtcu zelo radi ustvarjamo nove pravljice, s katerimi širimo in spodbujamo domišljjsko rabo jezika. Tako smo poustvarili pravljico Pika, ki je iskala dom, ter pesem Voda je naš zaklad, ki pripovedujeta o našem projektu, v katerem smo raziskovali vodo v vsej njeni razsežnosti. Hvala za navdihujoč festival, ki nam je omogočil izkustveno učenje ter razširil naše znanje o vodi. Otroci so na svojo pravljico in pesem zelo ponosni, saj odraža njihovo delo in nova spoznanja. Želimo si, da bi jim pridobljeno znanje ostalo za vedno ter da bi tudi v prihodnje skrbno in odgovorno ravnali s to nenadomestljivo naravno dobrino - vodo.

REKA PESNICA

Po Spodnji Kungoti Pesnica mirno plava
čista, prozorna reka prava.
Po kamnih se pretaka in vali,
mrzlega ledu se pozimi razveseli
in tega toplo sonce nazaj v vodo spremeni.

Voda je svoboda, potrebujemo jo vsi,
rastline, živali, jaz in ti.
Riba, raca, rak in žaba v njej živijo,
vsi na svetu od vode nekaj dobijo.
Zato POZOR, reke se ne smetijo!

Umazana reka vsa je rjava,
nič več veselo in mirno ne plava.
Razburkana in jezna se po Spodnji Kungoti vali,
otroci iz vrtca jo bomo očistili.
Za reko Pesnico bomo vedno lepo skrbeli,
saj čisto, prozorno in polno življenja želimo si vsi.

VRTEC : Vrtec pri OŠ Kungota
MENTORICI : Urška Hauptman, Alenka Krobat
AVTORJI DELA : Otroci iz skupine ASTRONAVTI (4-6 let)
KATEGORIJA : Literatura
UVOD:

Z otroki iz skupine ASTRONAVTI smo se pogovarjali o vodi, pri čemer sva si s sodelavko pomagali z vprašanji: Kje vse je voda, kakšna je voda, kakšno vodo si želimo in kako lahko vodi »pomagamo«? Otroke sva spodbujali, da naštejejo vse, na kar pomislijo ob besedi voda. Njihovi odgovori so bili:

- prozorna tekočina,
- miga,
- mirno plava,
- pretaka se,
- led,
- sneg - sonce ga v vodo spremeni,
- za zalivanje,
- plavamo,
- se tuširamo,
- pijemo vodo,
- se drsamo,
- umazana,
- vali se,
- potrebujemo jo,
- lahko očistimo reko,
- za vodo skrbimo,
- ribe, raki, račke, žabe.

Nato smo skupaj poiskali rime na nekatere besede, ki so jih povedali:

- PLAVA - PRAVA
- VALI - RAZVESELI - SPREMENI
- VODA - SVOBODA - NERODA
- ŽIVALI V NJEJ ŽIVIJO - VSI VODO DOBIJO - SMETIJO
- RJAVA - PLAVA
- OČISTILI - SKRBELI
- RAZBURKANA RJAVA - MIRNO PLAVA
- RAK - MAK
- LED - MED - SVET

Iz nastalih rim so otroci, s pomočjo vzgojiteljic, sestavili pesmico o vodi.

Deklica Mirna

Mirna v gorski vasici

Mirna je odraščala v majhni vasi v gorah.

V vasi so se vsi ljudje poznali med seboj.

Bili so delavni in preprosti.

Mirna je bila drugačna:

- Zelo rada je imela naravo.

- Zelo rada je brala knjige.

V družbi je bila Mirna tiha.

Ni želela biti v središču pozornosti.

Ko je kaj povedala, so jo vsi poslušali.

Njene besede so bile pametne.

Mirna je opazila stvari, ki jih drugi niso videli.

Mirna išče svojo pot

Mirna si je želela drugačno življenje.

Nekateri sovaščani se s tem niso strinjali.

A Mirna je bila pogumna.

Vedela je, da jo v svetu čaka nekaj večjega.

Ko je odrasla, je zapustila svojo vas.

S seboj je vzela knjige in lepe spomine.

Pot v širni svet ni bila lahka.

Mirna je bila vztrajna.

Junaki iz knjig so ji dali moč.

VODA

VODA – je vir, ki vse poti pozna,
je kri narave, ki iz globin prihaja.
Voda je v potokih, voda v morjih, ki kaplja v tvojem koraku.

ROŽE – cvetovi ob reki ležijo, pijejo vodo in sladko zaspijo.
Voda jih hrani, voda jih hladi, ko se nad njimi sonce skrije.

MOGOČNA - drevesa ob vodi spijo, s svojimi listi vodo lovijo. Gozd je moker od jutranje
mege, ptice se kopajo v plitvi strugi, pijejo kaplje, letijo čez reke, voda je vse, ki jim daje
moč, da letijo v dolino.

VSE ŽIVALI – poznajo pot do izvira, kjer voda nikoli ne umre. Medvedek in srna, zajček in ris,
voda vsem riše življenjski oris.

TUKAJ – vlada mir, globok kot morje, kjer dež pada z oblakov, kjer je vsak val v tišino vkovan.

ŠUM – vode je spomin in pomirja srca in duha, je najboljša pesem, ki jo zemlja okrog ima.

DAN – se blešči kot bleščice v odsevu valov, voda je vsakemu dana za tisoč svetov.

IN KO - pride noč in zvezde se prižge, voda v morju še vedno teče z valovi.

VODA – je tiha moč vsakemu v svetu, ki nežno povezuje rožnata jutra s temno nočjo in daje življenje
vsem, kar diha pod krošnjami dreves.

MODRA – je veča, ki se od svetlo turkizne do temnih globin preliva, prenaša tisoč spominov in rim. Ko
se modro valovanje dotakne bregov, razblini skrbi in težo dolgov.

MODRINA JEZERA, MODRINA MORJA – je tista svežina, ki nam mir poda.

Hana Zahirovič, 1. b
Mentorica: Urška Kuhar

MOČ VODE

Voda, voda, voda, moja si usoda.
Brez tebe ni jutra, ni dneva, ni zahoda.
Vsak dih na tem svetu iz tebe se rodi,
a ti mirno plešeš cele dni.

Ko tečeš mirno, vse pozdraviš mi,
a ko si jezna, vse pred sabo podreš ti.

Takrat človek te še ne pozna, a ko
ga reka vzame, v globino ga da,
tiho ga skrije, a novega v svet spet pošlje ga.

Januš Manuel Rozman Ravnikar, 1. a
Mentorica: Urška Kuhar

VODA (pesem v slengu)

Voda kaplja, kar hitro odteče.
Veliko je je in ful fajn nam je.
A kaj pa naj,
če dol nižje je ni
zbrati vode,
ak čist nič je ni.

Voda odteka
zginja pod roko,
s tem stanjem sveta,
nam kmal bo težko.

Kaj bi storil?
Da se vodo ohrani
najboljši bi bil,
da pomagaš naravi.

Samo Rozman, 3. a
Mentorica: Urška Kuhar

Saula siniallikad

Vesi ei voola,
vaid mõtleb.
Ta kutsub su endasse,
ning kuulab muret.

Iga pilk,
mis temasse langeb.
Jääb hetkeks vaikseks,
nagu palve.

Maa põues,
on ta sinine silm.
Allikas, me sees,
mis näitab õiget teed.

*Hannalore Kütt
Oru Põhikool, 8.klass
Estonia*

Korist vode i kako je sačuvati

Voda je element koji je oblikovao istoriju čovečanstva. Ona nije samo puki resurs; ona je kolevka života i temelj svake civilizacije. Iako se količina vode na našoj planeti nije menjala milionima godina, njen kvalitet i dostupnost su se dramatično narušili usled ljudskog delovanja.

Statistika je neumoljiva i poražavajuća: od ukupne vodene mase na Zemlji, čak 97,5% čini slana voda okeana. Od preostalih malih procenata slatke vode, najveći deo je zarobljen u glečerima i dubokim podzemnim slojevima, ostavljajući nam svega 0,65% dostupne pitke vode. Nekada davno, priroda je uspevala da sama prečisti ove izvore, ali moderni svet je doneo izazove koje ekosistemi više ne mogu da prate. Industrijska revolucija, nuklearni otpad i savremena kanalizacija pretvorili su naše reke u odvodne kanale, smanjujući dragoceni procenat čiste vode brže nego ikada pre.

Očuvanje vode nije samo pitanje tehnologije, već i svesti. Da bismo sačuvali ono malo što nam je preostalo.

Stefan Stojković 6\5

OŠ Miroslav Antić, Beograd, Stefan Stojković

”Voda koja pamti”

Pre mnogo godina,čovjek i voda su bili prijatelji... Dok su ljudi održavali rečne izvore,blistava jezera i vodili računa o potrošnji,voda je bila izvor zdravlja,pružila je život biljkama,životinjama i ljudima,hranila polja i time osiguravala hranu mnogima.Čoveku je voda i više nego potrebna,međutim voda je na Zemlji opstala milionima godina bez čoveka,a ipak bira da mu pomogne.

Možda je to prosto tako,ali možda je voda usamljena,jer ipak nije lako biti sam toliko vreme.Naravno tu su i životinje o kojima voda takođe brine.Milijardama je prirodno stanište baš tu,na nekom mirnom i tihom dnu ili u nekoj sredini gde je riba vesela ribica pliva zajedno sa svojim jatom tragajući za hranom, dok na kopnu

čovjek ogleda svoje mlado i brižno lice u kristalnom jezeru.

Međutim,kako su godine prolazile i što je čovečanstvo više napredovalo,ljudi su vodu,čak i pored tolikih darova koje im je ona pružala,počeli da zanemaruju.

Na početku bilo je to samo bacanje malih otpadaka u reke,mora i jezera,ali vremenom je došlo do toga da je postalo uobičajeno da se voda preterano troši i da svo smeće bacamo u nju.Kao da smo skroz zaboravili na ono iskreno i nerazdvojno prijateljstvo.Skoro da nikoga ni ne zanima to što

fabrike stalno ispuštaju hemikalije i rastvarače u jezera i reke.Čak ni životinje nisu sigurne jer ogroman broj ljudi baca plastične kese i ambalaže u vodu,time

ugrožavajući životinjski svet.Ali naravno,ima i čuvara voda koji su svesni svega ovoga i odbijaju da zagađuju vode na bilo kakav način.Kao da se čovečanstvo podelilo na 2 dela,oni koji na dnevnom nivou zagađuju vode i odbijaju da urade išta oko toga,i oni drugi koji pokušavaju da isprave greške

ostalih.Pokrenuti su zakoni o zabrani bacanja otpada u vode,ali njih poštuje samo mali broj ljudi,dok ih drugi zanemaruju i odbijaju da shvate šta ustvari rade.Postoje i pojedinci koji pokreću grupe zaštitnika voda i uče druge o tome kako da vodu ne ugrožavaju u svakodnevnim aktivnostima.Oni razumeju koliko nam je voda ustvari potrebna,ali sada smo i mi njoj potrebni,ne samo da joj budemo prijatelj,već i da je spasemo od nas samih.

Voda će nam oprostiti,ali ništa neće zaboraviti,jer kako da nastavimo dalje kao da se ništa nije dogodilo kad ona nekada vesela ribica sada pliva sama,upetljana u plastični

omotač kojeg je bilo tako teško odložiti,u potrazi za skloništem,a onaj nekada brižan i mlad čovek pokušava da shvati zašto više ne može da ugleda svoj odraz u

jezeru koje je ne bilo tako čisto.Mežda je problem u vodi jer je previše plijeva da bi se ogledali u njoj,ali možda tog brižnog

”Voda kao naš junak”

Ja sam voda junak tihi,
Kroz vekove putujem sam,
Nemam mač ni oklop sjajni,
Al život čuvam gde god znam.
Trpela sam ja svakakve ljudske zavrslame,
Kada polagaše srpske junake u vodu,
Kada me ljudi zagadiše,
Ja sve trpeh i ostadoh tiha.
Iz oblaka na svet se spustim,
Kao kap što nadu da,
Oživim polja, šume, ljude,
Kad me žedna zemlja zva.
U moru sam moćna, široka,
U reci sam mala, tiha,
Al bez mene svet ne može,
Ja sam hrabrost što se stiha.
Zato pamti - kad me vidiš
Nemoj da me zagadiš,
Jer junak ne mora biti glasan,
Voda teče, svet održava,
I u tome je junak snažan!

OŠ Miroslav Antić, Beograd, Milica Andrić

VIR ŽIVLJENJA

Zjutraj zbudila se je mati narava,
da znova bi nekaj človeštvu predala.
Pogleda čez polja, gozdove, ljudi,
ko reče si tiho: življenje živi.

Zazre se čez morje, hribe in gore,
kjer ona rodi se in išče izhode.
Čista kot misel in stara kot zora,
iz njenih gora pritekla je voda.

Ta voda ji daje svoj vir energije,
s katerim življenje gradi in ga vije.
Človeku predana v dar in spomin,
da brez nje ni življenja, poti, ne globin.

A človekov je um pokvaril vse dobro,
ko mati naravi zadal je usodo.
Lastil si je zemljo in njene dobrine,
brez spoštovanja, žal, hitro to mine.

VODNA RAZLIKA

Za nas je pitna voda samoumevna reč,
za nekatere je kot bogastvo imet'.
Imamo je kot polno klet,
nekateri pa brez nje ne morejo preživeti'.

Za njih lahko kapljice odločijo
življenje ali smrt,
pri nas pa končajo polite na prt.

Ko pri nas brez razloga iz cevi teče,
tam nekdo na kilometre za pitno vodo steče.

To je velika razlika,
a nas to nič ne mika.
Mi raje mečemo pitno vodo proč,
namesto da bi jim nudili pomoč.

Gal Draškovič, 8. c, OŠ Miklavž na Dravskem polju

VODA

Voda je pomembna zelo,
saj brez nje življenja ne bi bilo.
Če ne bomo skrbeli,
da bo dovolj pitne vode,
smo že postavili temelje naše usode.

Brez vode se svet ne razvija,
saj jo potrebuje kmetijstvo in industrija.
To zelo onesnažuje vodo
in v naravi naredi veliko škodo.

V mnogih delih sveta trpijo,
ker pitne vode dovolj ne dobijo.
Mi imamo v domačih pipah pitno vodo vedno na razpolago,
v mnogih delih sveta imajo v vodi nesnago.

Vodo, dragoceno,
je treba varovati za vsako ceno.
Če je ne varujemo in ne prečiščujemo,
lahko to hitro obžalujemo.

PITNA VODA

Voda je lahko kot plin, voda, reka,
kapljica, potok ali solza smeha.
Voda je vse okrog in znotraj nas,
uporabljajo jo države, mesta in vsaka vas.

Voda je lahko različna:
umazana, čista in pitna,
saj to je Zemljin največji dar.
Je stvar, zaradi katere ljudje živijo,
ampak nekateri je včasih sploh ne dobijo,
ker pitne vode je vse manj.
Na primer onesnaževanje vode je slaba stvar
in nekaterim ljudem za to sploh ni mar,
ampak čas je, da za to nekaj naredimo,
ker drugače jo lahko vsi za vedno izgubimo.

Pitna voda je nadvse pomembna
in če je želimo imeti dovolj,
bo v svetu potrebna velika sprememba.

Lara Komljenović, 7. a, OŠ Miklavž na Dravskem polju

Voda i sloboda

Žubori izvor sviće dan
miriše kiša, šapuće san.
Sloboda teče u kapima tim,
u vodi slobode pronalazi mir.
Reke se kreću, prepreke brišu,
jure ka moru i priče pišu.
Sloboda raste duboko u more
noseći snove.
Okean pamti početak sna
u njihovoj dubini sloboda zna.
Čuvajmo vodu, izvor i tok
svaka je kap dragocen skok.
Čuvajmo vodu, izvore reke,
čuvaj vodu, njen tihi glas
jer bez nje neće biti ni nas.
Ako izvori jednom stanu i
snovi će da prestanu!

Oš Knez Sima Marković, Lara Milosavljević

„Талас у чобановим очима“

Некада давно у једном малом селу био је један необичан дворац, плав као вода. У том двору живео је краљ, владар добар и мудар, који се борио за воду не да би је само он имао, већ да би село могло да ужива у њеним благодетима. Далеко од тог села, био је, такође, дворац, али у њему је живео зао краљ, који је ток свих текућих вода усмеравао само ка свом царству. Градио је бране, проширивао речна корита, насипао обале и хтео да направи водено царство, али само за себе. Између два села, два царства, било је море богато водом и соли.

Баш када је зима прошла и дошло пролеће, зао краљ је кренуо у освајање свих вода на свету. У добром селу био је чобанин, који је имао очи као вода и био је храбар младић. Добар краљ беше сваког свог војника благословио водом за полазак у борбу за одбрану своје земље, и када дође ред на непозваног чобанина, који се ушуњао у двор, краљ се збуни. „Синко, шта радиш ти овде?“, упита га краљ збуњено. „Дошао сам да помогнем око битке. Борићу се и ја за моје родно село. Молим те, благословите ме водом. Бићу ја Ваш добар војник чак ако и не успемо да победимо у бици“, рече храбри младић. Краљ се изненадио, али га је благословио и рекао му: „Синко мој, горе је тебе изгубити него не успети у бици, тамо има зле силе, а ти такав млад се нећеш изборити.“ У злом селу, краљ беше немилосрдан и сваког војника терао је да се моли за њега, да он има шта да пије, да има воде пуне риба и да шири своје царство градећи бродове. Када дође дан битке, војници оба села кренуше једни против других, а младић рече краљу: „Господару, ако умрем, оставите моје тело, нека плута у води као знак победе.“ И пре него што су краљеви издали било какву наредбу, војске стадоше. Две војске се погледаше лице у лице и започеше битку. Била је то сурова битка са много пуно оштрог и ватреног оружја. Иако је био једнак број војника са обе стране, зла војска задавала је крволочне ударце копљима, са пуно вриске и урлика. Сви добри војници били су повређени, али само један војник остаде - чобанин. Он погледа прекорно непријатеља у очи. „Предај се“ рече зао краљ. „Никад се нећу предати, ми смо победили, јер је правда на нашој страни! Ако говорим истину, поклопиће нас све талас. Све ће нас усмртити, али ви ћете нестати без трага и гласа.“ Одједном земља се затресе. Војници су уплашено почели да се повлаче, али било је прекасно. Огроман талас се подиже из воде и потопа војске и чобанина. Злу војску вода је збрисала с лица земље, а добру војску је опрала од блата и крви. Талас воде пребаци их на суву обалу и тада они угледаше свог доброг краља како држи младића у рукама. Сетио се његових речи и оставио га на мору да плута. Од тада море ствара пену док се таласа. У шуму валова, у зору сваког пролећа, чује се: „Шшшш! Победиће вода!“ А разливени талади имају боју чобанових очију.

VODA ŽIVOTA

Kažu da je voda najvažnija osnova svog života na zemlji, i da bez nje ne bi bilo ni nas.

Imajući to u vidu, već dugi niz godina ljudska rasa pokušava da zaštiti ovaj predivni i neponovljivi resurs, zahvaljujući kojem svi postojimo i koji čini našu planetu Zemlju jedinstvenom u našoj galaksiji.

Teško je nabrojiti sve velike potrošače vode, jer najveći potrošači vode obuhvataju sektore poljoprivrede (navodnjavanje), industrije (proizvodnja, hlađenje), energetike (hidroelektrane, rashladni sistemi) i domaćinstva (sanitarije, održavanje). O svima njima se već dugo vremena govori, i na njihovom smanjenju ne/uspešno radi.

Zato bih se ja danas pozabavila jednim manje više novijim potrošačem koji je mojoj generaciji jako blizak, a koji se kao veliki igrač pojavljuje u 2022. godini kada je šira javnost postala masovno svesna AI tehnologije u novembru 2022. godine, sa lansiranjem ChatGPT-ja od strane kompanija OpenAI. Od tog momenta su sve tehnološke kompanije krenule da se utrkuju u razvoju svojih verzija programa veštačke inteligencije (AI).

Danas, u januaru 2026. godine, veštačka inteligencija je integrisana u gotovo sve sfere tehnologije, od naprednih medicinskih dijagnoza do autonomnih sistema. Kreatori iste nam obećavaju da će nam veštačka inteligencija poboljšati kvalitet života, pomoći nam u rešavanju problema zaštite životne sredine i očuvanja postojećih resursa, pomoći u rešavanju problema globalnog zagrevanja i sl.

Međutim, u isto vreme sa ekspanzijom veštačke inteligencije, sam uticaj veštačke inteligencije na životnu sredinu predstavlja veliku globalnu zabrinutost, posebno zbog količine brzo rastućeg elektronskog otpada, odnosno rastućom potrebom za rudama neophodnim za proizvodnju elektroničkih delova, a u poslednje vreme i zbog sve glasnijeg obelodanjivanja njenom ogromnom „vodnom otisku“. Ovaj otisak se sastoji od dve komponente: direktne potrošnje vode za hlađenje servera i indirektnu potrošnju vode kroz električnu mrežu.

Tako da, u vreme kada veštačka inteligencija lako rešava naše domaće zadatke, kreira slike koja su bolje verzije nas samih i odgovara na poruke brže nego što mislimo, moramo da se zapitamo po koju cenu? Jer, dok mi pokušavamo skratiti naše vreme kupanja sa deset na pet minuta, kako bi sačuvali vodu, ChatGPT prema nekim javno dostupnim proračunima, koristi oko 0,5 litara vode na svakih 20-50 pitanja. **SE NADALJUJE**

OŠ Djordje Krstić_Dunja Dojcin

Voda

Voda je naizgled dosadna tekućina, no ona u sebi krije puno važniji i dublji smisao. Bez nje život ne bi mogao opstati, ona je odgovorna za sve što postoji na ovome svijetu.

U njoj smo rasli ispod majčinog srca devet mjeseci, voda nam je svakodnevna potreba, bez nje bi stanice odumrle, kako ljudske tako i biljne i životinjske. Mnogim životinjama voda je stanište, one su naučile živjeti u njoj i poštivati je. Svi organizmi su zahvalni vodi, osim onog najzloćudnijeg, čovjeka. Ljudi vodu koriste u razne svrhe. Divim se onima koji njome zalijevaju biljke, no oni što u nju bacaju otpad, imenuju je privatnim vlasništvom, koriste je kako bi iz nje nastala "boca" nečije ovisnosti. Njih može biti stid! Tvornice puštaju otpadne tvari u vodu, onu istu vodu koja omogućuje stablima rast. Stabala je sve manje što može dovesti do manjka kisika. Flaširana je voda sve češća pojava u mnogim državama. Ekolozi se trude podizati svijest o najvažnijoj tekućini zemaljskog sustava, no rijetkima uspije. Prema vodi se treba odnositi s poštovanjem, treba je čuvati i pažljivo rukovati njome. Nekada je dovoljna i mala kap da spasi organizam od umiranja. Poljoprivreda bez vode nije moguća, stočarstvo također. Prehrambenih proizvoda neće biti, a cijene će rasti. Voda je sastavni dio religija, često se koristi u molitvama, obredima i obilježavanju praznika. Ona krijepi dušu i smatra se da s njome odlazi loša energija i duša postaje čišća. Odgovorna je i za to što danas imamo električnu energiju. Hidroelektrane su jedan od najvažnijih izvora obnovljive energije. Bez njih znatno bi se smanjio udio električne energije. Jedina mana je to što zauzimaju mnogo mjesta pa su staništa životinja ograničena. Bez vode ne bismo mogli obavljati svakodnevne aktivnosti, kao što su: osobna higijena, pripremanje hrane, čišćenje i mnoge druge.

Na koji god način čovjek gledao svijet voda će nam uvijek biti potrebna, kako na duhovan, tako i na onaj biološki. Voda je nešto što ostaje generacijama te je iz tog razloga moramo štiti. Dok ima vode ima i života!

Lori Kovačić Pintar 8.a

Beskrajni krug

U kapi rose što zoru pije,
Čitavo nebo tiho se krije.
Bezbojna, čista, k'o suza meka,
Kroz prste klizi, k'o život daleka.

Sa vrha planine, gde sneg se plavi,
Kao srebrna nit se javi.
Žubori s kamenom, pesmu mu priča,
Svakim je skokom sve jača i viša.

Ona je ogledalo šumama starim,
Gasi žed suncu i poljima žarkim.
Nekada mirna, ko staklo što spava,
A nekad nemirna, ko oluja prava.

U dubokom moru gde plavetnilo vlada,
Ona je kolevka, snaga i nada.
Putuje večno, bez kraja i sna,
Od visokog oblaka do morskog dna.

Bez nje bi zemlja ostala naga,
U njoj je skrivena istinska snaga.
Daruj joj pažnju, čuvaj joj sjaj,
Jer voda je početak, a nikada kraj.

Saula siniallikad

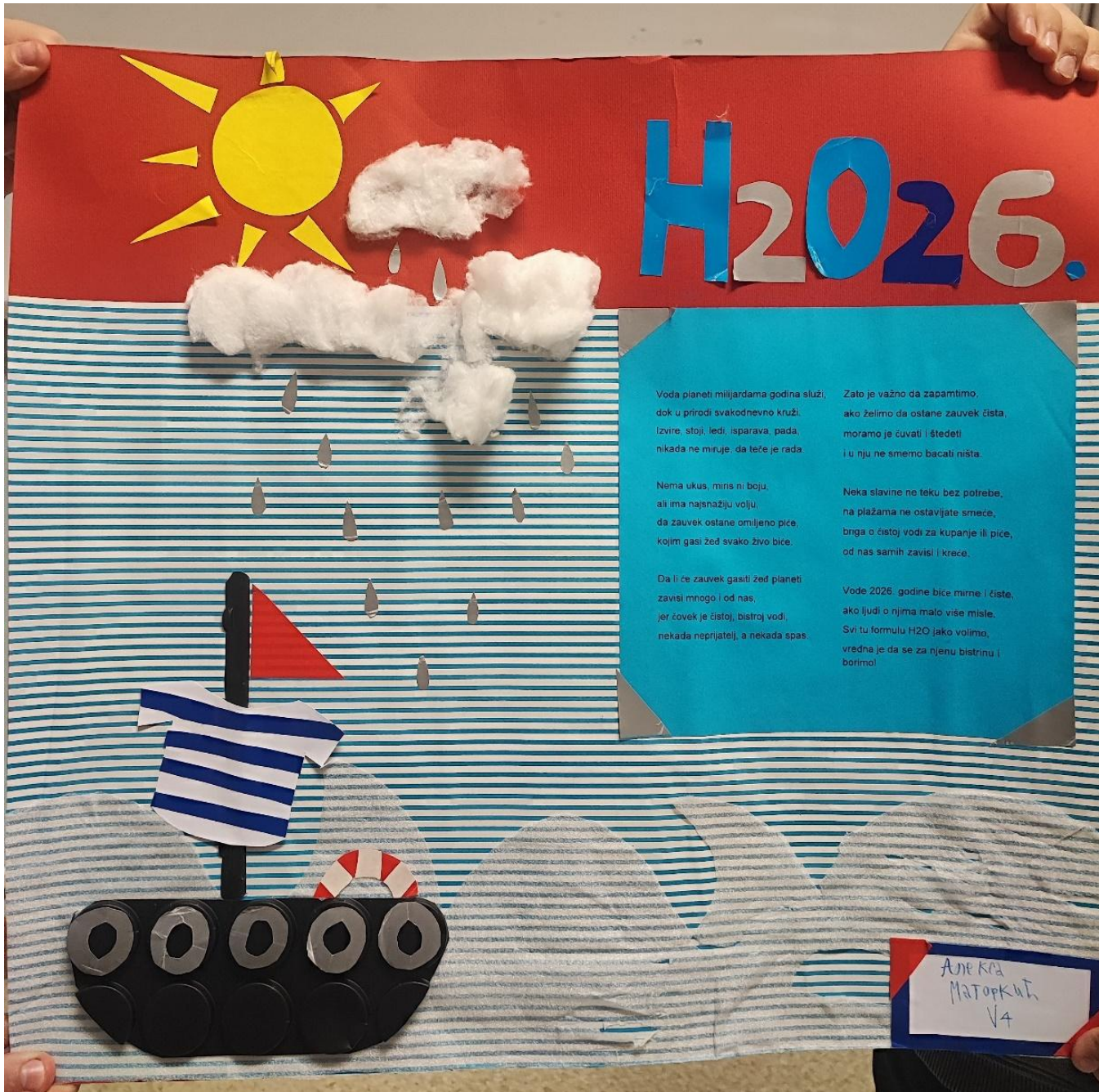
Vesi ei voola,
vaid mõtleb.
Ta kutsub su endasse,
ning kuulab muret.

Iga pilk,
mis temasse langeb.
Jääb hetkeks vaikseks,
nagu palve.

Maa põues,
on ta sinine silm.
Allikas, me sees,
mis näitab õiget teed.

Hannalore Kütt
Oru Põhikool, 8.klass
Estonia

Oru Põhikool_Hannalore Kütt_Literary works

MINISTARSTVO PROSVETE_UČENIK_Literarna dela

KRIK UMORNE VODE

Nekada bistre, ko suze čiste,
Sad svaka reka od ulja blista.
Srbijom teku mutni i sivi,
potoci u kojima niko ne živi.

Fabrički otrov u Dunav se sliva,
Priroda polako postaje siva,
Niko za zdravlje reke ne pita.

Probudite svest dok ne bude kasno,
Jer nebo nam kaže veoma jasno!
Bez kapi vode što život nam nudi,
Ostaće pustoš-čujte me ljudi!

Nek potoci opet slobodno poteku.
Čuvajmo svaku planinsku reku,
jer kapljica čista vrednija je od Zlata,
Da sutra deca ne kucaju nav rata.

MINISTARSTVO PROSVETE, TOMIĆ ANJA I MIA MIODRAGOVIĆ

Vode (2026)

Voda je dar sa neba,
u njoj se život ogleda.
U rekama teče, u mora se sliva,
bez nje planeta Zemlja ne bi bila živa.

Voda hrani polja, gasi žeđ,
čuva šume i svaki cvet.
Tiho žubori kroz potoke male,
noseći snove i tajne.

Ali ako u nju bacamo smeće,
njena pesma polako prestaje da se kreće.
Postaje sve tiša i tiša,
ne pomaže joj više ni kiša.

Zato je čuvaj i brani,
nek svaka kap dugo nas hrani.
Jer voda je život, početak i spas,
ako nju sačuvamo, sačuvali smo nas!

Lola Evtimov

MINISTARSTVO PROSVETE_LOLA EVTIMOV

Deklica in morje

Nekoč je bila deklica, ki si je zelo želela odpotovati na morje, saj ga še ni nikoli videla. Končno se ji je želja uresničila. Zelo je bila vesela, kmalu pa tudi zelo žalostna.

Z družino se je odpravila na morje. Komaj je čakala, da vidi njegovo čistino in ribice v njem. Peljali so se s trajektom, in še preden so plačali, jim je gospod, ki je bil tam zaposlen, pokazal, kje bo njihov prostor. Ko je deklica zagledala morje, se je skoraj razjokala. Povsod je bilo veliko ladij, smeti, videla je hobotnico, ujeto v plastiko, voda je bila črna od nafte in nikjer ni bilo niti ene ribice, če pa je že bila kakšna, je bila mrtva. V pristanišču je bilo še več nafte, ljudje pa so smeti metali kar v morje. Želela je plavati, a ni mogla, saj je bila voda zelo onesnažena. Preden so odšli zvečer na večerjo, si je hotela naliti vodo v kozarec, a je bila tudi voda iz pipe onesnažena. Vodo so morali kupovati. Večino časa so prebili v hotelski sobi, saj niso imeli česa početi.

Na poti domov se je želela okopati v jezeru, saj je mislila, da bo jezero čisto, a je bilo prav tako onesnaženo, polno smeti in ostankov hrane. Deklica se je razjokala. K jezeru je prišel medvedek in pil iz njega. Nekdo je v vanj zлил strupeno tekočino in medvedek je poginil. Deklica je bila zelo potrta.

Ko so prispeli domov, se je razbesnela huda nevihta. Odtoki so se zamašili od smeti. Poplavilo jim je hišo. Želeli so prečkati most, a se je zrušil. Gasilci so lahko prišli do njih samo po kolesarski stezi. Bilo je strašno!

Deklica je odrasla in postala okoljevarstvenica.

NE MEČI ODPADKOV V VODO, SAJ BO SICER ZMANJKALO PITNE VODE!

Maruša Knežar, 6. b

JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina

Mentorica: Barbara Jarh Ciglar, prof.

Voda, voda ti

Voda, voda ti,
včasih prelepa bila si,
zdaj, ko nisi več modra in lepa,
umirajo ljudje čez leta.
Kje je ta čas,
ko čista bila si dan in noč?
Ko pa posegel je človek v naravo,
izgubila si vso moč.
Vsi si te želimo nazaj,
celo najhujši zmaj,
pomagali ti bomo pridobiti moči,
da tako kot včasih čista bila bi ti.

Klara Bukovšek, 6. b
JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina
Mentorica: Barbara Jarh Ciglar, prof.

Pitna voda

Velikokrat smo Slovenci slišali,
da bi se morali za pitno vodo zahvaliti,
saj je večina ljudi
iz pipe ne dobi.

Promet, onesnaževanje, tovarne,
smetišča, nesreče in elektrarne,
vse izteka se v podtalnico in morja
na koncu smetiščnega gorovja.

Živalske vrste izumirajo
in virusi se širijo,
v naravi vse se vrne nazaj,
mi pa se sprašujemo, zakaj.

Voda je pravica,
kdor je nima, se mu godi krivica,
za vse jo potrebujemo,
mi pa jo še zmeraj onesnažujemo.

Ambrož Žurman, 8. b
JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina
Mentorica: Barbara Jarh Ciglar, prof.

Ograničen resurs neograničene važnosti Esej na temu vode

Hoćemo li shvatiti koliko je važna tek kad nestane? Pitka voda je nešto bez čega nema ni čovjeka, koji je i sam oko 70% voda. Ona čini osnovu života i svakodnevnog funkcionisanja. Iako se često ne razmišlja o njenoj količini, najvažniji prirodni resurs iznosi tek oko 2,5% od ukupne količine vode na Zemlji. Ta količina čak nije u potpunosti ni dostupna ljudima. Kako broj stanovnika raste, raste i potrošnja vode. Svaka osoba koristi vodu svakodnevno, a osim domaćinstava, velike količine vode troše i industrija te poljoprivreda. Bez pitke vode domaćinstva, industrija i poljoprivreda doživjeli bi potpuni kolaps. Osim povećane potrošnje, problem predstavlja i zagađenje vode. Zbog ljudskih aktivnosti, voda se često onečišćuje i time postaje neupotrebljiva. Preko 80% otpadnih voda završava upravo u okolišu bez ikakvih rješenja. Hemikalije, pesticidi i ostale štetne čestice drastično smanjuju količinu pitke vode. Ukoliko se ove stvari nastave, do 2030. oko 40% ljudi moglo bi živjeti u području ozbiljnog nedostatka vode. Kada se pitka voda zagađi, ona više ne može služiti svojoj osnovnoj namjeni. Zbog toga se voda nipošto ne bi trebala uzimati zdravo za gotovo. Često se njena važnost ne primijeti dok je ima dovoljno, ali postaje očita tek onda kada počne nestajati. Najvažniji problem predstavlja upravo zagađenje vode. On postaje sve ozbiljniji. Dok naprimjer u Bosni i Hercegovini brojni vodeni tokovi trpe zagađenje uzrokovano ljudskim nemarom. Otpadne vode se često ispuštaju u rijeke, a tretman istih gotovo i ne postoji. Ekolozi su naveli da su rijeke Bosna i Spreča među najzagađenijima, dok se voda u nekim dijelovima čak ne preporučuje ni za korištenje. Veliki broj smeća završava u vodi, ostavljen od strane ljudi. Ovo nije samo prirodni resurs, ovo je ogledalo našeg nemara prema prirodi! Ovo nije samo voda, ovo je ogledalo naše (ne)odgovornosti! Svaka kapljica vode podsjeća nas da otpadne vode trebamo pročistiti prije ispuštanja u rijeke. Ne bacajmo smeće i ne gušimo vodu, te provodimo više lokalnih akcija čišćenja. Reciklirajmo vodu u industriji i smanjimo štetno ispuštanje. U protivnom, pitka voda će jednog dana postati luksuz, a ne pravo koje svi, uključujući planetu, zaslužuju. Ako ne poduzmemo ove korake, rijeke, jezera i bunari iz djetinjstva možda neće biti više tu ni za naše, ni za naredne generacije.

Kuduzović Ilmana
JU „I srednja škola“ Cazin

VALUTA BUDUĆNOSTI

Kad posljednji izvor presuši, čovjek će shvatiti da nije izgubio vodu - izgubio je mjeru. A kada se mjera izgubi, ni sva bogatsva svijeta ne mogu ispraviti grešku.

Godine 2150. svijet je imao samo jednu pravu vrijednost - vodu. Ne zlato, ne dijamante, ne energiju, ne podatke - samo vodu, pitku vodu. Čuvala se u staklenim kapsulama, zakopanim duboko ispod zemlje, tamo gdje ni sunce ni savjest nisu dopirali. Njena cijena nije se mjerila valutama, već godinama života.

Ljudi više nisu pitali za cijenu, već koliko mogu dobiti zauzvrat. Svaka kap bila je izbor između današnjeg preživljavanja i sutrašnjeg nestanka.

Bila sam jedna od onih velikih osam biliona ljudi - mala, neprimjetna tačka u iscrtanom i iscrpljenom svijetu. Kroz svijet sam hodila i tiha i glasna, i sretna i tužna, i sigurna i izgubljena, ali najviše žedna. Ne vode, jer žeđ za vodom se gasi. Žedna sam bila smisla, pravde i odgovora na pitanje kada smo tačno odlučili da prodamo ono što nam nikad nije pripadalo.

Voda je oduvijek bila ogledalo čovjeka. Dok je bila čista i ljudi su vjerovali u čistoću. Kad se zamutila niko nije htio priznati da su upravo njihove ruke bile prljave. Kažu da je voda nada, ali niko nije govorio koliko je nada krhka kad se zatvori u rezervoare, ogradi zakonima i pretvori u vlasništvo.

U tom svijetu upoznala sam Tajru - tragačicu. Nemirna duša, oštih misli, i teških snova. Dok su mase vjerovale sistemima koji su nudili sigurnost u zamjenu za poslušnost, ona je vjerovala tišini. Naučila je da priroda ne više da je povrijeđena - ona se povlači. I baš tu, u tom povlačenju, ostavlja tragovima koji znaju slušati.

Legende su govorile da se pravi put nikada ne vidi s vrha. Da se izvor ne otkriva silom, već strpljenjem. Podzemne vode ne nestaju - one pamte. Pamte svaku eksploziju, svaki zid, svaku ljudsku odluku. I kad više ne mogu teći slobodno, one čekaju da čovjek nauči ono što je davano zaboravio.

Mnogi su govorili da su izvori zauvijek presječeni betonom i čelikom. Tajra nije vjerovala u zauvijek. Znala je da je riječ „zauvijek“ samo riječ kojom se ljudi tješe dok uništavaju ono što ne mogu ponovo stvoriti. Spustila se ispod ruševina starih gradova, gdje su nekad bili trgovci, a sada samo eho prošlosti. Dok su drugi kopali da bi posjedovali, ona je kopala da bi razumjela.

I tada ga je osjetila - ne kao rijeku, ne kao mlaz, već kao šapat. Izvor nije bio veličanstven. Bio je skroman, tih, gotovo stidljiv. Kao da je čekao odgovor na jedno jedino pitanje : da li je čovjek naučio mjeru?

Tajra je kleknula. Nije pila. Prvi put u historiji, čovjek je stao pred pitkom vodom i odlučio da ne posegne. Jer pitka voda nije nagrada - ona je povjerenje.

Kap danas,

Svijet 2150. godine nije bio spašen do tog dna. Sistemi su ostali, rezervoari nisu nestali, nepravda nije iščeznula. Ali dogodilo se nešto tiše i važnije od revolucije. U jednom čovjeku rodila se odgovornost, a iza nje nada. Prvi put nakon dugo vremena, čovjek nije uzeo ono što je mogao, već sačuvao ono što mora.

Shvatili smo da pitka voda nije bogatstvo koje se posjeduje, već emanet koji se čuva. Da svaka kap pamti naše odluke i da će sutra piti samo oni koji danas znaju stati. Izvor je ostao tih, ali živ, kao obećanje budućnosti koje zavisi od nas.

Pitka voda ne nestaje onda kada je nema.

Nestaje onda kada zaboravimo da smo samo njeni čuvari, a ne vlasnici.

"Pitka voda"

Voda je prva riječ koju izgovori život. Prije hljeba, prije doma, prije imena bila je voda. Ona ne traži pažnju, ne nameće se, a bez nje ništa ne postoji. Pitka voda nije samo prirodni resurs; ona je temelj zdravlja, dostojanstva i budućnosti čovječanstva.

Naizgled je imamo u izobilju. Teče iz česmi, puni čaše, gasi žeđ bez pitanja. Ipak, iza te svakodnevne slike krije se surova istina: milioni ljudi širom svijeta nemaju pristup čistoj, pitkoj vodi. Dok mi vodu ponekad rasipamo, drugi je sanjaju. Za njih, kap čiste vode znači život, a njeno odsustvo bolest, patnju i neizvjesnost.

Pitka voda čuva zdravlje čovjeka. Bez nje nema higijene, nema sigurnosti hrane, nema normalnog razvoja djece. Zagađena voda nosi bolesti koje se lako šire i teško liječe. Ona pogađa najslabije djecu, starije i siromašne. Zato borba za čistu vodu nije samo ekološko, već i duboko humano pitanje.

Priroda nam je vodu povjerila kao emanet. Rijeke, jezera i izvori nisu neiscrpnj. Industrijsko zagađenje, nemar i neodgovorno ponašanje polako, ali sigurno uništavaju ono što nam je dato. Svaki bačeni otpad, svaka kap uzalud potrošene vode, mali je korak ka velikom gubitku.

Odgovornost počinje od pojedinca. Štednja vode, čuvanje izvora, podizanje svijesti to su sitni, ali moćni koraci. Ako naučimo cijeniti vodu dok je imamo, sačuvat ćemo je i za one koji dolaze poslije nas. Budućnost ne smije žeđati zbog naše nepažnje. Pitka voda nije luksuz. Ona je pravo. Pravo na život, zdravlje i dostojanstvo. Čuvajući vodu, čuvamo sebe. Jer dan kada ostanemo bez pitke vode, bit će dan kada ćemo shvatiti da smo izgubili mnogo više od obične tečnosti izgubili smo osnovu života.

JU, I srednja skola, Cazin BiH, Samra Sabanagic

Oda vodi

Izvora šapat, reke što teku,
Voda je dah u svakom čoveku.
Hrani polje, gradove budi,
Bez nje nema zemlje ni ljudi.

Kiša pada, svet se raduje,
Svaka kap nešto gradi.
Voda teče, nada se piše,
Bez nje sunce, ne greje više.

Nek svaka ruka pazi izvor,
Nek svaka kap ima svoj dom.
Za decu, sutra, za novi dan,
Sačuvaj vodu - to je naš plan.

Kiša pada, svet se raduje,
Svaka kap nešto gradi.
Voda teče, nada se piše,
Bez nje sunce, ne greje više.

Voda je život, voda je dar,
Čuva nas tiho iz dana u dan.
Kap je snaga, more je glas,
Čuvajmo vodu, ona je spas.

Kiša pada, svet se raduje,
Svaka kap nešto gradi.
Voda teče, nada se piše,
Bez nje sunce, ne greje više.

Danica Pavićević 8/2
OŠ „Đorđe Krstić“, Beograd, Srbija

WWW.VODNAAGENCIJA.ORG